

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по стопански науки и управление на НАОА за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на професионалното направление 3.9 „Туризм“ в Аграрния университет – Пловдив

1. Хронология на процедурата

Процедурата е открита с решение на Постоянната комисия по стопански науки и управление (ПКЧНУ) на НАОА от 28.10.2017 г. (Протокол № 19) по искане на Аграрния университет (АУ).

На заседание, проведено на 11.04.2018 г. (Протокол № 11), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на ПКЧНУ приеха доклада на експертната група, утвърдена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 11.01.2018 г. (Протокол № 1).

Експертната група е извършила проверка в АУ през периода от 21.02.2018 г. до 23.02.2018 г.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО (Таблица 4):

Въз основа на изводите в доклада на експертната група ПКЧНУ направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнението на критерий 1.1 в съответствие със стандарт 1 от ESG – част 1 (1-10): „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище”

Обучението на студентите в професионалното направление (ПН) 3.9 Туризм в АУ е организирано и се осъществява в съответствие с мисията и свързаните с нея стратегически цели и задачи на университета. При него се прилага публично огласената политика по качеството на АУ, представляваща част от стратегическото му управление. Тя се осъществява в рамките на изискващата се по ЗВО вътрешна система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав на университета, за чието поддържане са създадени и функционират конкретни структури на отделните управленски равнища. В АУ се прилага политика за осъществяване на взаимовръзка между научноизследователската и образователната дейност на академичния му състав, която се реализира по подходящи начини, допринасящи за подобряване на качеството на обучението, включително и в оценяваното професионално направление.

Констатации за изпълнението на критерий 1.2 в съответствие със стандарт 1 от ESG – част 1 (1-10): „Управление на качеството на образованието”

АУ има своя система за управление на качеството (СУК), която е разработена на основата на международния стандарт за качество ISO 9001 и модела „Кампус Уан”, прилаган в редица европейски висши училища. СУК на университета не е сертифицирана и ресертифицирана от външна одитираща организация и не са извършвани контролни одити на системата от такава организация за оценка на нейното функциониране. През оценявания период са извършени два вътрешни одита в ПН 3.9 Туризм, които са малко и не са огласени публично. При тях не са констатирани слабости и несъответствия, които да изискват предприемането на коригиращи или превантивни действия по отношение на СУК. Университетът има приет и публично огласен сред неговата общност Етичен кодекс за академично единство и функционираща институционална Комисия по етика и академично единство. Той разполага с правила и процедури за предотвратяване, установяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство от студенти и докторанти и със специализиран софтуерен продукт за разкриване на плагиатство. През оценявания период не са установени и документирани случаи на изпитни измами и плагиатство от обучаващи се студенти в професионалното направление 3.9 Туризм.

Констатации за изпълнението на критерий 2.1 в съответствие със стандарт 2 от ESG – част 1 (1-10): „Висшето училище извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация

(квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни”

В ПН 3.9 Туризъм в АУ се прилагат официално приети и публично огласени методически стандарти за разработване, одобряване и обновяване на учебната документация в университета. Професионалните квалификации на обучаващите се студенти в оценяваното професионално направление са определени на базата на регулярни проучвания на потребностите на пазара на труда и туристическия бизнес от конкретни специалисти в областта на туризма. В АУ се осъществява засилено практическо обучение на студентите в ПН 3.9 Туризъм, което е добре организирано и контролирано и се провежда в партньорски структури на основата на подписани с тях договори. АУ и катедрата „Туризъм” разполагат с подходяща система за оценяване постиженията на студентите, огласявана сред тях в началото на обучението им по отделните дисциплини. Учебните планове на специалностите в ПН 3.9 Туризъм в АУ са съвместими и сравними в значителна степен с плановете на подобни специалности, предлагани от други училища в страната и чужбина, с което са разширени възможностите за осъществяване на изходящи и входящи студентски мобилности. В университета се прилагат ясни правила и процедури за наблюдение, анализиране, оценяване и обновяване на учебната документация на предлаганите от него професионални направления, които са разписани в конкретни публично огласени негови вътрешни документи. При обновяването на учебната документация в ПН 3.9 Туризъм се отчитат мненията и препоръките на студентите и представители на туристическия бизнес при тяхното анкетиране, както и потребностите на пазара на труда от квалифицирани специалисти в областта на туризма. Катедрата „Туризъм” осъществява ежегодно актуализиране в различна степен на учебните програми по изучаваните дисциплини в ПН 3.9 Туризъм, при което са участвали значителен брой студенти и представители на бизнеса. Разработените и прилагани учебни планове на специалностите в ПН 3.9 Туризъм в АУ съответстват на законовите изисквания, като включените в тях дисциплини осигуряват добра теоретична и практическа подготовка на студентите и възможности за успешна професионална реализация.

Констатации за изпълнението на критерий 3.1 в съответствие със стандарт 3 от ESG – част 1 (1-10): „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение по съответното професионално направление”

Обучението в ПН 3.9 Туризъм в АУ е организирано и се осъществява в съответствие с мисията на университета при отчитане особеностите на професионалното направление. То има за цел да подготвя квалифицирани специалисти в областта на туризма със задълбочени теоретични знания, практически умения и компетенции в тази област. АУ разполага със система за включване на студентите в практически занимания, стимулиращи творческата им активност, което се постига чрез различни форми с доказана ефективност. Резултатите от проведено анкетно проучване сред завършилите ПН 3.9 Туризъм в АУ са показали висока степен на професионална реализация непосредствено след дипломирането им. В АУ се използват ясни и публично оповестени методи за оценяване постиженията на студентите. Стимулира се самостоятелната им извънаудиторна работа, която е един от оценъчните критерии при формирането на крайните им оценки по отделните дисциплини. В университета и катедрата „Туризъм” се осъществява добра и ефективна пряка връзка между студентите и преподавателите чрез съвременни комуникационни средства. В АУ се осъществява текущ мониторинг и анализ на качеството на образователния процес, в които дейности участват студенти, представители на партньорски и работодателски организации и експерти от практиката. В университета е създадена и функционира Комисия за разглеждане на жалби от студентите, в чийто състав е включен и техен представител. През оценявания период в нея не са подавани жалби от обучаващи се студенти в оценяваното професионално направление.

Констатации за изпълнението на критерий 4.1 в съответствие със стандарт 4 от ESG – част 1 (1-10): „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл” на студента: прием в съответното професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане”

В АУ е създадена добра организация за привличане, прием и адаптиране на студентите към условията в университета. Той разполага с необходимите вътрешни нормативни актове и документи за регламентиране на отделните етапи на „жизнения цикъл” на студентите, които са публикувани на интернет страницата му и се актуализират периодично. Обучението в ПН 3.9 Туризъм е организирано и се осъществява съгласно законовите изисквания. Намалява броят на приеманите и обучавани студенти в професионалното направление главно поради продължаващата демографска криза и

намаляващия брой на завършващите средно образование в страната. В университета са установени правила и политики за признаване на ОКС, обучения, стажове, специализации и придобити квалификации в други висши училища в страната и чужбина в рамките на програмата „Еразъм+” и подписаните договори за двустранно сътрудничество и академичен обмен с чуждестранни партньори. АУ разполага с ясни правила и процедури за признаване на периоди на обучения и придобити кредити в чуждестранни висши училища. През оценявания период около 1/3 от студентите в ПН 3.9 в АУ са осъществили изходящи мобилности в партньорски висши училища в чужбина с цел обучение и практика. В АУ са осигурени възможности и правила за включване на студентите в НИД и изпълнението на изследователски проекти, които са регламентирани в конкретни вътрешни нормативни актове на университета. През оценявания период са осъществени 385 участия на студенти в ПН 3.9 Туризм в изследователски проекти, като на един студент се падат по 1,5 участия в такива проекти, както и 37 участия в национални и международни научни форуми, които съставляват 13,7% от средния брой на обучавалите се студенти в професионалното направление през този период. Издаваните от АУ основни документи за образование и квалификация са съобразени с държавните изисквания за тяхното съдържание. Не са констатирани случаи на фалшифициране на официални документи на университета и злоупотреби с негови документи. АУ разполага с добра система за регистриране и проследяване реализацията на дипломиралите се в него студенти. Важна роля в това отношение има Центърът за кариерно развитие към университета, който осигурява информация за професионалната реализация на възпитаниците му и за тяхното кариерно развитие.

Констатации за изпълнението на критерий 5.1 в съответствие със стандарт 5 от ESG – част 1 (1-10): „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление”

АУ има добра политика за осигуряване на квалифициран академичен състав, която е разписана в конкретни негови вътрешни нормативни актове и документи. При наемането на работа на преподавателски състав и повишаването му в академична длъжност се спазват законовите изисквания. Осигурени са достатъчно хабилиитирани преподаватели на ОТД в АУ с подходяща квалификация и богат педагогически опит за осъществяване на обучението в ПН 3.9 Туризм, които съставляват 74,4% от всички щатни преподаватели, участващи в обучението на студентите в това професионално направление. Средната им възраст е благоприятна и осигурява устойчиво развитие на направлението през следващите години. Всички профилиращи дисциплини в ПН 3.9 Туризм са осигурени с преподаватели на първи ОТД в университета, които имат необходимите научни квалификации и професионални компетенции по преподаваните от тях учебни дисциплини. АУ има функционираща система за атестиране на академичния състав и стимулиране на кариерното му развитие. По тази система през оценявания период са атестирани двама нехабилиитирани преподаватели в основното обучаващо звено в ПН 3.9 Туризм с много добри атестационни оценки. В АУ са създадени необходимите нормативни и организационни условия за осъществяване на мобилности на преподавателите, за което са подписани голям брой споразумения по програмата „Еразъм+” и договори за двустранно сътрудничество и академичен обмен с чуждестранни висши училища. През оценявания период са осъществени 7 изходящи мобилности само от един преподавател в катедрата „Туризм” с цел преподаване и проучване на образователен опит в областта на туризма и 45 входящи мобилности на чуждестранни преподаватели с цел обучение на студенти в оценяваното професионално направление.

Констатации за изпълнението на критерий 5.2 в съответствие със стандарт 5 от ESG – част 1 (1-10): „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея”

НИД в АУ е поставена на планова основа и е регламентирана подробно в конкретни негови вътрешни нормативни актове и документи. Научната дейност на катедрата „Туризм” е насочена към осъществяването на научни и научно-приложни изследвания в областта на туризма и свързаните с него дейности, изпълнението на проекти и подпомагане на туристическия бизнес с експертна и консултантска дейност. Публикационната активност на преподавателите в катедрата „Туризм” е сравнително висока. През оценявания период те са осъществили 119 публикации, като от тях 88,2% са в страната. На един преподавател в катедрата се падат средно по 13,2 публикации, от които 5,9 публикации са били в реферирани и индексирани издания, а 0,9 публикации – в издания с импакт фактор или с импакт ранг. През същия период техни публикации са цитирани 93 пъти в български и чуждестранни издания, или средно по около 10 цитирания на един преподавател. Осъществени са

също така 43 преподавателски участия в проекти и 140 участия в научни форуми, по-голямата част от които са били национални и международни. Малък е броят на публикациите им в чужбина и в научни издания с импакт фактор или с импакт ранг.

Констатации за изпълнението на критерий 6.1 в съответствие със стандарт 6 от ESG – част 1 (1-10): „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова”

АУ разполага с достатъчна и добре поддържана материално-техническа и информационна база за осъществяване на образователна и изследователска дейност в предлаганите от него професионални направления, която се разширява и обновява периодично. Използваните от катедрата „Туризм” учебни зали за обучение на студентите в оценяваното професионално направление са оборудвани със съвременни технически средства, които позволяват прилагането на интерактивни форми и методи за преподаване на учебното съдържание на отделните дисциплини. Обучението в ПН 3.9 Туризм е осигурено с достатъчно компютърни конфигурации и площи в компютърните зали, както и със специализирана литература и бази данни в областта на туризма. Академичното и административното обслужване на студентите е на добро равнище и се осъществява главно чрез изградената и функционираща уиверситетска информационна система. В АУ не се осъществява обучение на студенти в дистанционна форма. Създадена е среда за провеждане на такова обучение и е започаната подготовка за нейното оценяване от органи на НАОА.

Констатации за изпълнението на критерий 7.1 в съответствие със стандарт 7 от ESG – част 1 (1-10): „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите”

В АУ е създадена подходяща организация за управление на информацията, свързана с обучението на студентите и тяхната професионална реализация. Тя се събира и анализира от конкретни структури на университетско и факултетно равнище и служи като основа за формиране на обоснована управленска политика за промени в осъществяваната в университета образователна дейност и повишаване на нейното качество. Във връзка с това се провеждат системни анкетни проучвания сред студентите, бизнеса и потребители на кадри на АУ, чиито мнения и препоръки се отчитат при обновяването на учебната документация на отделните специалности и професионални направления. Създадена е Алумни мрежа, чрез която се осигурява информация за професионалната реализация на дипломиралите се студенти в университета и кариерното им развитие. В катедрата „Туризм” се поддържат информационни масиви за националните и световните постижения на съвременната наука и практика в областта на туризма, които се използват при обучението на студентите в оценяваното професионално направление. Тя осъществява тесни връзки със сродни структури в областта на висшето образование в страната и чужбина, предлагащи обучение в същото професионално направление, за осигуряване на сравнимост в образователното му съдържание и възможности за мобилности на студентите.

Констатации за изпълнението на критерий 8.1 в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление”

АУ има добре структурирана и поддържана интернет страница, която е достъпна в глобалната интернет мрежа. На нея е публикувана голям обем актуална информация за кандидат-студентите, студентите и обществеността. Осигурена е публичност на основните вътрешни нормативни актове на университета, регламентиращи организацията и управлението на осъществяваните в него дейности, както и отделните етапи на „жизнения цикъл” на студентите. На интернет страницата на АУ е публикувана подробна информация за предлаганите от него специалности, форми на обучение и ОКС в отделните професионални направления и условията за прием и обучение в тях. Публикувана е също така конкретна информация за научната, проектната и международната дейност на университета и образователните му звена, подписаните споразумения и договори за двустранни сътрудничество и академичен обмен с чуждестранни висши училища и за възможностите за осъществяване на студентски и преподавателски мобилности.

Констатации за изпълнението на критерий 9.1 в съответствие със стандарт 9 от ESG – част 1 (1-10): „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на

учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление”

В АУ и катедрата „Туризъм” се осъществява текущ мониторинг, периодичен преглед и системно обновяване на учебната документация на предлаганите от тях образователни програми. Регламентирано е участието на студенти и работодатели в тези дейности и е осъществено такова участие при обновяването на учебните планове и програми в професионалното направление 3.9 Туризъм. През оценявания период е извършван мониторинг на успеваемостта на обучаващите се студенти в това професионално направление и са предприемани конкретни мерки за нейното подобряване.

Констатации за изпълнението на критерий 10.1 в съответствие със стандарт 10 от ESG – част 1 (1-10): „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление”

В АУ се осъществява вътрешно и външно оценяване на образователните програми с цел да се гарантира по-високо качество на обучението по тях. Вътрешно самооценяване се прави при провежданите вътрешни одити по качеството и разработваните самооценяващи доклади във връзка с акредитациите в университета. Външно оценяване се осъществява при програмните акредитации на отделните професионални направления по определените от НАОА оценъчни критерии. В университета не е извършвано оценяване на институционалната СУК и нейното функциониране от външна одитираща организация. Предприемани са конкретни действия за изпълнението на препоръките при съответните акредитации в университета в определените за това срокове.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **18.04.2018 г. (Протокол № 12)**, на основание чл. 88а, ал. 5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, членовете на ПКЧНУ гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система, в съответствие с чл. 79, ал. 1 на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия по стопански науки и управление взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионалното направление 3.9 „Туризъм“ в Аграрния университет – Пловдив, на основание обща оценка 8,62 (осем цяло и шестдесет и две стотни).

За ОКС „бакалавър”

- „Аграрен туризъм“ – редовна и задочна форма на обучение.

За ОКС „магистър”

- „Управление на туризъм“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Екологичен туризъм“ – редовна и задочна форма на обучение.

2. Срокът на валидност на акредитацията е пет години, в съответствие с чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионалното направление 3.9 „Туризъм“ в Аграрния университет – Пловдив, за ОКС „бакалавър” 360 студенти (редовна и задочна форма на обучение) и за ОКС „магистър” 60 студенти (редовна и задочна форма на обучение).

Общо за професионалното направление: 420 студенти.

Постоянната комисия по стопански науки и управление формулира следните препоръки:

1. Да се увеличат вътрешните одити на качеството на обучението в ПН 3.9 „Туризъм“ и се осигури публичност на резултатите от тях.

Срок: постоянен

2. Да се разшири участието на преподавателите в катедрата „Туризъм” в мобилности по програмата „Еразъм+” и по договори за двустранно сътрудничество и академичен обмен с чуждестранни висши училища.

Срок: постоянен

3. Да се увеличи броят на публикациите на преподавателите в катедрата в чуждестранни научни издания и в издания с импакт фактор или с импакт ранг.

Срок: постоянен

Обща словесна оценка в съответствие с получената числова оценка: съществено съответствие.

Председател на ПКЧНУ:

(проф. д-р Галина Младенова)